

Volikogus otsustati

Märtsikuu volikogu istungil oli teisel lugemisel Sindi linna põhimääruse muutmise eelnõu, millega sooviti muuta linna põhimääruse paragrahvi 23 lõiget 1, 2 ja 5 ning § 30 lõiget 11, mis kõik sätestavad volikogu ja linnavalitsuse istungite materjalide ja protokollide avalikustamist ning lisaks volikogu helisalvestuste avalikustamist Sindi linna kodulehel. Volikogu antud eelnõud vastu ei võtnud.

Istungil kinnitati volikogu revisjonikomisjoni liikmeks Kardo Kase. Kinnitati ka revisjonikomisjoni tööplaani ning tulenevalt

korruptsioonivastases seaduse muudatustest andis volikogu revisjonikomisjonile lisäülesandeks kontrollida 2013. aasta volikogu liikmete ja linnavalitsuse ametisikute huvide deklaratsioone.

Volikogu nimetas Eesti Linnade Liidu üldkoosolekule Sindi linna esindajateks linnapea Marko Šorin ja volikogu esimees Toomas Asi ning esindajate asendajateks abilinnapea Rein Ariko ja volikogu liikme Kardo Kase.

Veel kinnitati Pärnumaa Omavalitsuste Liitu Sindi linna esindama linnapea Marko Šorin ja tema asendajaks abilinnapea Rein Ariko.

Eesti neljapaadi mehed Sindi Lasteaias

„Päikesejänku“ rühma kingitus 4-paadi meestele Foto: Reine Tämnav

Veebruarikuu viimasel nädalal on Sindi Lasteaias aastaid olnud traditsiooniks koolieelikute poistega pidada poistenädalat. Nädala raames toimub ühine spordipäev ja kohtumine mehiste meestega. Eelnevatel aastatel oleme käinud Politsei- ja piirivalvekolledži Paikuse koolis, tutvunud politsei ja päästeteenistuse tööga.

Selle aasta poistenädala suursündmuseks sai 26. veebruaril nelja tuntud sportlase saabumine lasteaeda. Õnnestunud läbikäimise tulemusena saabus meile külla Eesti neljapaadi meeskond, kellel olid kaasas kaks ergomeetrit ja aerud.

Eelnevalt olime lastega vaadelnud sportlaste fotosid ja tutvunud nende nimede ning saavutustega. Külaliste saabudes olid fotod seinal ja poiste ülesandeks oli ära tunda sõudjad. Poiste abil sai iga sportlase pilt õige nimesildi. Meie poistele ei valmistanud äratundmine raskusi ja see rõõmustas sportlasi.

Esmalt meenutas Allar Raja aega, mil tema käis lasteaias. Lapsed said teada, et see tubli mees on väiksena käinud meie lasteaias ja tema õpetajaks oli Kadi Reiu. kes praegugi veel siin töötab. Sportlaskarjääri kõrvalt on Allar jõudnud õppida politseinikuks. Tõestuseks näitas ta oma töötõendit, mida poisid said käest kätte uurida. Huvitavaks teada saamiseks oli seegi, et Sten-Erik

Anderson on ka siinses lasteaias käinud, kuigi ainult ühe aasta. Temagi õpetaja Elve Peenoja on samuti meil tööl. Kaur Kuslap ja Kaspar Taimsoo olid lastele näitamiseks kaasa toonud karjääri jooksul saadud medaleid. Poisid olid üllatunud, et medalid on nii rasked. Peale vestlusringi said poisid proovida aeru käes hoida ja tõdesid, et on ikka raske küll. Tippportlased olid väga abivalmid ning aitasid poisse ergomeetrit oma jõuvarude proovimisel.

Mõnusa hommikupooliku lõpetuseks sai iga sõudja mälestuseks lasteaia logoga helkuri ja joonistuse ainueksplari. Eelnevalt olid kohaletulnud nelja rühma poisid saanud ülesandeks teha pilt neljapaadi meeskonnast. Pilti nähes ja saades olid suured mehed positiivselt üllatunud. Jääme jälgima neljapaadi edasist käekäiku ja hoiame neile põialt.

Spordipäeva hommikul oli kohal kaitseväes teeniv Mario Maisto. Ühiselt tehti soojendusvõimlemine, poisid said õppida õiget rivisammu ja täitsid kaitseväge esmaseid korraldusi. Poisid esitasid mitmeid küsimusi riidel olevate märkide ja embleemide kohta. Tundus, et Mario kohalolek pani poisse spordipäeval pingutama. Eeskujuga oli olemas. Soovime sõdurpoisile peatset koju jõudmist.

Helle Tõkke
Liikumisõpetaja

Märtsikuu esimesel pühapäeval, 2. märtsil, leidis Sindi Seltsimajas aset Sindi linna Slaavi Kultuuriühingu „Slavjanotška“ poolt korraldatud üritus „Vastlad slaavi moodi“. Alljärgnevalt annavad ülevaate toimunust asjaosalised ise.

Hõissa, vastlad!

Vastlad - see on igipõline slaavi püha, üks paganlikest traditsioonidest, mis on säilinud tänini. Seda tähistatakse Venemaal, Ukrainas, Tšehhis ja isegi Küprosel, ühesõnaga, igal pool maailmas, kus slaavlased elavad.

Vastlaid alati oodati ja armastati. Mitte asjata ei otsustanud meie esivanemad piirduda vaid ühe pidupäevaga, vaid pikendasid talve ärasaatmise tervele nädalale. Säravalt meelde jäävad tegutsemised rahvapildude ja ringmängudega, koos külluslike pidulaudade ja rusikavõistlustega meeldisid nii vanadele, kui ka noortele. Sest tegelikult - on see ju uue tööaasta alguse tähistamine, tärkava uue elu tähistamine. Sellele läheneti hingega ja hoogsalt, mis vastlatele on omane ka tänapäevalgi. Kõik parim, mis oli peres, tõsteti esile: parimate toitute valik, kaunid lauanõud, uhked pidurõivad. Ja kuigi 20. sajandi alguseks suur osa vastlakommetest minetasid oma algse rituaalse tähenduse ja kätkevad endas juba peaaegu ainult meelelahutuslikku iseloomu, sümboliseerivad vastlad senini talve ja kevade rajajoont, vastlanädala külluslikku lõbusat elu ja askeetlust, suure paastuaja nälgimist ja patukahetsust.

Sel aastal talv meid lumerohkusega ei rõõmistanud. Vastlanädala alguseks polnud jäänud kelgutamiseks mitte ühtegi korralikku küngast. Kuid see ei saanud rahvapildustustele takistuseks.

Pühapäeval (2. märtsil) kutsusid vastlapäeva tähistamiseks Sindi linna Slaavi Kultuuriühingu koori

„Slavjanotška“ lauljad külla oma sõbrad. On rõõmustav, et sellele traditsioonilisele kutsele, vastab igal aastal üha rohkem inimesi. Nii ka sellel korral oli linna seltsimaja saal rahvast täis. „Slavjanotška“ oli ainult lühikese ekskursi vastlate tähistamise ajalukku ja kontserdi numbrid, vaid ka palju lõbusat ajaviidet, millest vaatajaskond vahetult osa võttis. Kukepoks ja kotijooks, mõistatused ja ringmängud, osavusmängud ja kiirus ühendasid täiskasvanuid ja päris noori. Sindi Gümnaasiumi õpilased, oma õpetaja Jelena Oleštšenko juhendamisel, lõbus-tasid kõiki oma väikese laadanaidendiga ja hetk hiljem osalesid improviseeritud orkestris, saates traditsioonilisi tsastuškaid.

Auhinnaks kõigile piduliste sai teejoomine koos vastlate peasümboli - kuumade pannkookide ja pliinidega. Ümarad, krõbedad, lihaga, soolatud seente, küpsetatud õunttega, magusate mooside ja hapukoorega - need kehastavad endas kevadist päikest, kuuluvad

söömistavade juurde ja on kostuslik.

Ei jäänud ka tähelepanuta veel üks selle pidustuse traditsiooniline komme - Morena (Moran) topise põletamine - slaavlaste talve ja surma jumalanna, - mis sümboliseeris aastaks talve lugupidavat äralubamist, hüvasti jättu temaga. Ümbritsedes põleva nuku sõbraliku ringmänguna, viimast korda lauldi talle koljaadasid (sandilaulud) ning hakati kutsuma Kevadet.

Vanasti arvati, et see, kes vastlateks kehvalt meelt lahutab, veedab terve aasta nukrutsedes. Loodame, et pidustused, mis peeti Sindis, ei jätnud kurbuse ruumi.

„Slavjanotška“ tänab kõiki, kes ei jäänud sel päeval koju ja tulid talle külla ning samuti avaldab tänu Sindi Linnavalitsusele ja seltsimaja juhtkonnale toetuse eest ürituse organiseerimisel.

On rõõmustav, et traditsioonid, mis meie hingedes elavad, ei unune ning antakse põlvest põlve ikka edasi.

„Slavjanotška“

Piibel, 3,5 miljardi inimese lugemisvara

Sindi ajaloo klubi peab 9. aprillil algusega kell 12.20 oma järjekordse kogunemise Sindi Gümnaasiumi aulas, kus pastor ja Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasiumi õpetaja Joosep Tammo esineb loenguga Piibli eesti keelde tõlkimise tähtsusest meie rahva üldises kultuuri- ja harituse arengus. Kuulama võivad tulla kõik huvilised. Ajaloo klubi palvel ütleb Joosep Tammo ajalehe Sindi Sõnumid lugejatele mõned sissejuhatavad mõtted.

Sõna Piibel tekitab inimestes erinevaid tundeid ja assotsiatsioone. See tähistaks nagu midagi normatiivset ja kõikehaaravat. Sõna Piibel kõlab paljutõotavalt, kuid samas ka kuidagi ähvardavalt. Me leiame selle raamatu enamuses eesti kodudest, kas paksu tolmu alt esivanematest mahajäänud koli hulgast või vahel ka aukohalt ja loetuna. Seda kätte võttes avastame, et tegemist on 66 erineva raamatuga, mis on kirjutatud ligi tuhande viiesaja aasta jooksul. Autorite hulka kuuluvad kuningad Taavet ja Saalomon, riigimehed Mooses, Taniel ja Nehemja, arst Luukas, kirjatundjad Esra ja Paulus, kalur Peetrus ja põllumees Aamos, ja teised. Viimased read kirjutati Piiblis ligi 2000 aastat tagasi, sellest ajast alates on Piiblit ainult ümber kirjutatud, tõlgitud ja trükitud, sisu on jäänud samaks. Piibel tervikuna või selle erinevad osad on pühad kolmele maailmareligioonile: judaismile, kristlusele ja islamile. Niisiis kasutab seda raamatut ühel või teisel viisil 3,5 miljardit inimest ehk pool inimkonnast. Piibli kujundid, tarkused ja keelendid on muutunud paljude rahvaste kultuuri loomulikuks osaks. Me ei tunne iseennast ja oma mõttemaailma, kui ei tunne Piiblit. Arvatakse, et vähemalt kolmandik eesti vanasõnadestki on piiblist pärit. Sellised ütlemsed nagu „silma silma, hammas hamba vastu“ või „kes teisele auku kaevab, kukub ise sinna sisse“ on kõigile tuntud, kuid harva tuleb meile meelde, et nad on pärit sellest samast vanast raamatust, mis meiega riivil seisab. Kuid seal on ka vähemtuntuid elutarkusi: „Kui õelad tõusevad, poevad inimesed peitu, aga kui nad hukkuvad, rohkeneb õigete hulk.“ Kuid see raamat ei räägi ainult peitu pugemisest, vaid ka tõest ja õigusest, mis on surematu. Piibli viimane suur osa, Uus Testament kõneleb inimkonna suurima õpetaja Jeeseuse Kristuse õpetusest, elust ja saatusest. Võib-olla tasuks taas kord lugeda läbi mõni tema elu kirjeldus - evangeelium, et mõista, mis tähendus on pühapäeval, Jõuludel, Suurel-Reedel, Ülestõusmispühadel ja Nelipühil. Ehk siis hakkame ka paremini mõistma, kust me tuleme ja kuhu läheme, mida tuleks karta ja mille eest tuleks võidelda, et meil oleks üksikainimeste ja rahvana tulevikku!

Urmas Saard

Linnakodanik püüab kaasa mõelda

Ajalhe veebruari numbris püstitas Toomas Kuuda õigesti asetatud küsimuse, mis oli juba pealkirjas kõnekalt mõtestatud: „Kas teie ja meie?“. Nõustun volikogu liikme seisukohaga, et demokraatliku valitsemise hea tava juurde käib lugupidamine ja arvestamine vähemuse arvamusega. Probleemi kirjeldamise juurde võinuks kuuluda ka olukorra põhjuslik analüüs, aga piisab sellestki, et on võetud nõuks lahkeli olemasolev viidata. Nimetan siiski mõnd olulist võimalikku oletust, miks pole Keskerakonna nimekirjas kandideerinud inimesed sõandanud IRL-i rahvast suuremal määral kaasata komisjonide tööse.

Kogetud seigid tunnistavad, et Sindit juhtivatel inimestel on nii linnavalitsuses kui allasutustes hea läbisaamine ja mõistlikult toimiv dialoog paljude IRL-li liikmetega, ka väljapool Sindit. Samaväärset lävimist pole märgata volikogusse kuuluvate IRL-i inimestega. Kummalisel kombel puudub IRL-i nimekirjas volikokku pääsenud inimestel loomupärane läbikäimine oma erakonna liikmetega. Seda kohe algusest peale - kui varem volikogus võimu teostanud Uuenev Sindi otsustas viimastel valimistel kandideerida sama valimisliidu jätkuprogrammiga IRL-i nimel praegusesse linnavalikogusse. Hermeetilisel iseendasse kapseldunud seltskond, kes keeldub vähimastki koostööst kohapealsete erakonna liikmetega, ei saa

märkamatuks jääda Keskerakonnalegi. Enda imetlemisele kesken- dunud vähemus on omandanud küll arvestatava valijate poolehoiu, aga üksnes arvnäitajale toetumine ei pruugi veel tagada partneri tõsiseltvõetavust sinise elu eden- damisel.

On selgelt sõnastatavaid põhjuseid, miks pigem hoida „valimisliitu“ Sindi IRL linna juhtimisse kaasamisest võimalikult eemal. Näen Isamaa ja Respublica Liitu vaatamata puudustele (kelle neid ei oleks) siiski sellise poliitilise jõuna, kelle lipukirjaks on positiivne sõnum ja mitte pideva ängistuse tekitamine kõiges, mis asub endast väljapool. Paraku ei väljenda end Sindi IRL-iks nimetav poliitiline ühendus erakonna põhimõttelisi hoiakuid.

Facebook'is omab Sindi IRL kodulehte, mille päises asuv suur värviline pilt kõnetab lehe vaatajat ruineerivalt. Nende piltsõnum teatab ühemõtteliselt, et Sindi linnas ei ole pahaendeliste varjundite kõrval mitte midagi head. Nad on seadnud oma eesmärgiks tutvustada sinise kodukoha mainet võimalikult halvamaigulisena, et kujundatava nägemuse taustal esitleda ennast sobival momendil parima võimalusena.

Kodulehe sissekandeid vaadates näeb mitmekordselt võimendatud Eesti lippu, mille heraldikaline värvide järjestus on vales asetuses. Kui sooviti sellele mõõdalaskmisele erilist tähelepanu pöörata,

võinuks lehe valdaja kirjutada juurde vajaliku selgituse. Küsimus on tegelikult selles, kas ikka tarvitseb pidevalt üksnes häbi- märgistada või saaks toimetada ka abistavalt. Võimalik, et lipu valesti vaateaknale riputanud inimene ei teadnudki õiget järjestust. Tegelikult peegeldubki tõsiasjas, et enamus ei tunne vertikaalselt riputatud Eesti lipu värvide järjestust, ka mitte ametnikud, isegi mitte kõik ministrid. Kodulehe haldaja ülesanne oluks selgesti öelda, et vaateaknasse vaadatult peab järjestus olema vasakult sinine, must ja valge. Selle asemel teatas kodulehe haldaja osavõtmatult: „Kahjuks ei saa Sindi IRL vastutada postituste eest, mida on linnakodanikud Sindi IRL lehele riputanud.“

Sindi IRL on võtnud enda peamiseks missiooniks kõigile ebakohtadele tähelepanujuhtimise, aga ei soostu võtma kodanikuna vastutust selle eest, et öelda kuidas oleks lugupidavalt austav, inimlikum, õigem jne.

Pidev virila näoga ringi liikumine, energia kulutamine üksnes puudustele viitamisele ja väitlustele sellest, kuidas mitte midagi ei saa teha - need pole argumentid, mis kutsuksid elutervelt mõtlevald inimesi Sindi IRL-iga koostööle. Mõistlikum oleks heita kõrvale sihitu kaeblemine ja asuda sisulisele koostööle, mis soosiks linna head käekäiku.

Urmas Saard

linnapeal kombeks piirduda vastustega, mis on täis ametnikule omast sisutut teksti. Nt küsisin linnapealt allasutuse juhtide preemiate kohta sooviga saada konkreetset infot, milles seisnes allasutuste juhtide tulemuslik töö. Vastuseks sain, et linnapeal on õigus määrata preemiaid ning sellest õigusest tulenevalt hindas ta juhtide tööd tulemuslikuks. Osadele küsimustele ei vasta linnapea üldse. Vastuseta jäi, kui tundsin huvi Sindi Lasteaia direktorile makstava täiendava lisatasu kohta, mida talle maksti sekretäri töö eest. Küsisin, kas lasteaia direktor täitis antud tööülesandeid töövälisel ajal? Kui jah, siis millal? Arupärimiste vastustest lähtuvalt järeldan, et küsimustele, mis on linnapea jaoks ebamugavad, sisulisi vastuseid volikogu liikmed ja ka linnakodanikud ei saa.

Põhimääruse muutmise vajalikkust on linn üldises plaanis tunnistanud ja peab selle suuremat korrastamist vajalikuks, kuid see on pelgalt jutt, sest kolme kuu jooksul ei ole tehtud teadaolevalt ühtegi tegevust põhimääruses muudatuste ettevalmistamiseks.

Gerli Mets
Sindi linnavalikogu liige, IRL

Emakeelepäev Sindi Lasteaia

Märtsikuu on teatrikuu, emakeelepäeva kuu ja üldse üks vahva kuu, kus oma emakeelele ja rahvuskultuurile veidi rohkem aega ja tähelepanu pühendada.

14. märtsi hommikul kogunesid kõik Sindi lasteaia mudilased saali, et tähistada emakeelepäeva.

Kõige toredam ja põnevam viis väikelastele jõudmiseks on läbi muinasjutumaailma.

Seekordse emakeelepäeva läbi- viimise meeskond eesotsas Aime Kauge ja Irina Aigroga olid valinud lastele etendamiseks F. R. Kreutzwaldi muinasjutu „Vägev vähk ja ahne naine“. Õpetajad pidasid tähtsaks, et lavastatud muinasjutus jääks kõlama

võimalikult palju arhailisi väljendeid ja kõnekäande. On oluline, et meie keele väljendusrikkus jääks püsima! Muinasjutu sisu toetas igati ka meie lasteaia väärtus- kasvatust. Etendust kuulates ja vaadates sai lastele kindlasti paremini mõistetavamaks eesti vanasõna - suur tükk ajab suu lõhki.

Jälgides laste emotsioone etenduse ajal ja pärast, võib tõdeda, et emakeelepäev läks igati korda.

Astrid Närep
logopeed

Noored presidendi vastuvõtul

21.-23.vebruaril oli Tootsi kokku tulnud 70 4H 14-16.a. noort üle Eesti, et maha pidada üks vägev talveakadeemia. Reede õhtul, kui kohvrid olid lahti pakitud, madratsid täis pumbatud, avati pidulikult laager ja pandi paika kodukord. Sel õhtul mängiti veel vahvaid tutvumismänge ja tantsiti diskol.

Järgmisel päeval alustati kahes grupis. Esimene grupp läks esmaabi õppima ja nukule elu sisse puhuma, teised aga seltskonnatantse õppima. Selgeks saadi nii valss, rumba, džaiiv kui ka samba. Nüüd on kohe palju julgem ballile minna! Aga saab ka kodus juurde harjutada. Seda teeme kindlasti!

Siis oli käes aeg pakkuda noorte veidi meelelahutust ja käima läks mälumäng „Me armastame Eestit“. Noorte teadmised eesti keele, kultuuri ja kõige muu kohta olid silmapaistvad.

Laagris oli külas Liis Tint, kes rääkis depressioonist, narkootikumidest ja kõigest sellega seonduvast. Sai teha depressioonitesti. Sai teada palju huvitavat ja kasulikku.

Siis algas fotojaht. Kätte anti Tootsi kaart. Oli ülesanne teha kindlas kohas temaatiline pilt. Kõik grupid said ülesandega hakkama ja õhtul pilte vaadates sai kõvasti naerda.

Õhtul seati end valmis „presidendi balliks“. Et vabariigi aastapäev läheneb, oli 4H noorteaktiiv otsustanud anda noortele võimaluse riietuda mõneks kuulsuseks ja ise „presidendi balli“ osaleda. Kohal olid nii Kihnu Virve

kui Edgar Savisaar. Loomulikult ei puudunud ballilt presidendi kõne ja avavalss, milleks päeval agaralt harjutatud sai. Päeva lõpetas jällegi oodatud disko.

Järgmisel hommikul kell kuus aeti noored maast lahti, et päikesetõusuks ja lipuheiskamiseks üleval olla. Koos ehitati korvpalliväljakul maailma suurim püramiid ja suunduti siis lipuheiskamisele vabriku ette. Laagrilised kandsid lippe ja laulsid hünni Eesti turbamuseumi avamise puhul.

Hiljem said pooled sõita nostalgilise rongiga Tootsi rappa. Sõidu ajal tegi Priit Erm lühikese kokkuvõtte Tootsist ja selle ajaloo. Teine grupp noori tegi valmis video kooliküsimise teemal.

Rai Multanen, 4H klubi Sindila president: Talveakadeemia laager oli äge! Sai palju uusi sõpru, sai iga hetk palju nalja ja paljukasulikku Ootame sellist laagrit pikisilmi. jälle. 4H on vahva!

Helle Vent
4H klubi Sindila juhendaja

Kes kardab avalikustamist?

2013 aasta detsembris esitasin Sindi Linnavalikogule eelnõu, milles soovisin muuta Sindi linna põhimäärust. Tutvudes volikogu protokollidega ei ole hetkel võimalik saada kogu infot volikogus toimunud, vaid peab pöörduma helisalvestise kuulamiseks linnavalitsusse. Näiteks Sindi Linnavalikogu 12.12.2013 protokollis on ühe istungi raames viidatud helisalvestiste kuulamisele 14-l korral.

Minu sooviks oli, et Sindi Linnavalikogu protokollid oleksid põhjalikumad (sisaldaks sisulist infot istungil toimuvast: arutelud, põhjendused, arupärimised sh vastused, ettepanekud, põhjendused jms); protokollide avalikustamine ja helisalvestiste avalikustamine Sindi linna kodulehel; Sindi Linnavalitsuse istungitel tehtud otsuste avalikustamine Sindi linna kodulehel. Muudatused tuleks sisse viia Sindi linna inimeste jaoks, et neil oleks võimalik Sindi Linnavalikogu ja linnavalitsuse töö ning seal tehtavate otsustega kiirelt ja mugavalt kursis olla, mis omakorda vähendab linna ametnike töökoormust kirjadele, teabenõuetele ja arupärimistele vastamisel. Leian, et linna juhtimisel tehtud otsuste teke peab olema arusaadav ja doku mentaalselt järgitav, mistõttu peavad koostatavad protokollid sisaldama kogu infot volikogus/ linnavalitsuses toimunud. Põhjalik protokoll annab hea ülevaate kõigile huvilistele volikogu tööst. 09.01.2014 toimus põhimääruse muutmise I lugemine. II lugemine pidanuks toimuma 13.02.2014, kuid teadmata asjaoludel keeldus

volikogu esimees Toomas Asi antud teemat volikogu päevakorda võtmast. 13.03.2014 võeti siiski põhimääruse muudatuse teema päevakorda, kuid tulemus oli hämmingut tekitav. Volikogu liikmed (Keskerakonna esindajad) Mati Kuusk, Kaire Kangur, Toomas Kandima, Kardo Kase, Lia Oras, Viivi Palmisaar, Anna Rougijainen, Toomas Asi ei toetanud eelpool nimetatud muudatusi. Volikogu istungite sisu avalikustamist toetasid vaid kohalviibinud IRL esindajad: Gerli Mets, Urmas Parts, Toomas Kuuda ja Raigo Paulberg. Arusaamatuks jääb, miks ei soovi rahvaesindajad oma töid, tegemisi ja mõtteid jagada enda valijatega. Olen alati olnud seda meelt, et linnavalitsus ja volikogu on kohalike elanike jaoks, mitte vastupidi. Häid näiteid võib tuua Pärnu Linnavalikogust, kus istungitest toimub ka video-ülekanne. Samuti on inimestel võimalik operatiivselt kursis olla Tallinna, Keila ja Valga volikogu tööga, kus istungeid saab jälgida interneti vahendusel.

Linnapea on korduvalt rõhutanud, et Sindi linna juhtimine on avatud ja läbipaistev, kuid ometigi otsib linnavalitsus ja enamus volikogu liikmeid põhjuseid, miks mitte volikogus/ linnavalitsuses toimuvat avalikustada seadustega lubatud maksimaalses määras, vaid tehakse seda seadustega kohustatud miinimum ulatuses. Volikogu liikmed on esitanud kohalike elanike palvel erinevaid arupärimisi linnapeale saamiseks vastuseid küsimustele, millele muidu linnavalitsus sh linnapea Marko Šorin sisuliselt ei vasta. Kahjuks on

Sindis küpsetatakse puhast rukkileiba

Mullu detsembris avatud Krulli kohvik tegi kevadkuu esimestel päevadel algust rukkileiva küpsetamisega, kolme nädalaga on kvaliteet märkimisväärselt paranenud ja leib omandanud asjatundjate hinnangul väga hea maitse.

Sindil oma leivategija

„Üritame taastada kunagise Pärnu leiva head maitset. Leiva valmistamiseks kasutame 100 protsendiliselt rukkijahu,“ ütleb kohviku juhataja Ralf Ramot, kellel 15 aastat leiva tegemise kogemusi. Ta avab ühe ahju- luukidest ja kummutab nelja vormi sisu lauale. Tuliste leibade meeldiv lõhn tungib sõõrmetesse. Nii kuumale leiba lõigates kipub päts laiali pudenema. Peaks olema kannatlikum ja ootama jahtumist, aga mitte keegi ümber laua seisjatest ei läbe oodata ja proovitakse nii kuumalt kui võimalik suhu pista. Mulle meenuvad Juhan Liivi värsikatked: „Tühi kõht.“ „Kas soovite / Külamees vast sooja leiba?“ / Murdis tüki minule / Suure tüki sooja leiba! / Oh küll maitse magus see! / Soe leib ja soe süda, ...“ Küsin või järele, et määret peale sulatada. Võid saab ja see voolab liigesti läbi leivaviilu, aga leivameister ütleb kogetud tarkuses, et õiget maitset tunneb siiski ilma mingi määrdeta.

Mati Kuusk on Pärnus Cibuse leivatootmist juhtinud pikki aastaid enne seda, kui ärihaid selle kavalate trikkitamistega üle võtsid. Kuusk oli kuulnud Krulli leivateost ja tulnud samuti köögipoolle uudistama. Enne maitsemist tõstab ta leivakäärü nina lähedale ja nuusutab pikalt. „Lõhn tundub õige olevat,“ tunnistab mees, kes siiski ei pea ennast küllalt heaks asjatundjaks. Ta selgitab, et isegi täpselt retsepti järgides ei pruugi leivast veel väga head leiba saada. See kuidas üks hea leib lõplikult valmib, jääb iga meistri enda saladuseks. Nii oleval olnud omal ajal ka Pärnus, et seda kunsti valdasid vaid üksikud, kelle hulka tema polevat kuulunud.

Sindis on oma meister, kes ilmselt oskab hoida oma saladusi, kuid ei keeldu rääkimast kõige üldisemast. Ramot jutustab leiva valmistamise seitsmest etapist.

Juuretise valmistamine

Esimene ja väga oluline etapp on naturaalselt kääritatud rukkijuuretise valmistamine. Rukkileiva maitse on väga suurel määral piim- ja äädikhappe vahekorra leivas. Liigne äädikhape annab leivale terava, hapu maitse. Vähenenud äädikhappe sisaldus muudab leiva maitse „tühjaks“ ning viib tasakaalust välja leiva lõhna- ja maitsebuketit.

Keedu valmistamine

Teine oluline etapp on keedu valmistamine. Keedu lisamine taigasse parandab leiva kvaliteeti, selle füüsikalisi omadusi, suurendab suhkrusisaldust, tooted värvuvad intensiivsemalt ja on maitsevamad, sisu on ühtlasema poorsusega ning leiva tahkumine või vananemine aeglased.

Taigna valmistamine

Ramot kõneleb keedu ja juuretise samaaegselt lisamisest koos teiste koostisosadega ning

Ralf Ramot

Foto: Urmas Saard

taigna segamise täpsuse tähtsusest. Kõik etapid võtavad palju aega ning ka taigna segamisega ei saa kiirustada. Rukkitaigna segamine erineb oluliselt nisutaigna segamisest, mis võtab kaks-kolm korda rohkem aega, sest see ei kulge nii intensiivselt.

Taigna jagamine tükkideks

Taignatüki mass peab olema vähemalt 12% raskem valmistootest massist, kuna küpsetamisel ja jahtumisel toote mass väheneb temast väljalenduvate ainete arvelt. Lenduvad põhiliselt niiskus, CO₂, alkohol.

Vormimine

Taignatükk lisatakse pärast kaalumist küpsetusvormi. Eelnevalt vormid alati õlitatakse, et vältida leibade kinni jäämist.

Lõppkerkimine

Küpsetamiseks ettevalmistatav taigen asetatakse vormiga spetsiaalsesse kerkekappi, kus peavad olema vajalikud tingimused: temperatuur 35 - 40°C, mis on soodne pärmirakkude arenguks ja õhu suhteline niiskus 75-85%. Olenevalt toote suurusest ja retseptuurist on kerkimise aeg vormileiva puhul kuni 1,5 tundi. Lõppkerkimise ajal suureneb taigna maht 50%.

Küpsetamine

Küpsetamine jagatakse kahte etappi: leib pannakse ahju, mis on soojenenud 300 kraadini. Määratud kuumust vajatakse selleks, et leival tekiks kiiresti koorik. Kohe pärast ahju panekut lisatakse auru, et tekiks läikiv ja õhuke koorik. Seejärel langeatakse ahju temperatuur 180-200 kraadini. Seda nimetatakse ka järeleküpsemise perioodiks. Küpsemise lõpuks tõuseb leivasisu temperatuur kuni 97 kraadini. Antud temperatuuri saavutamise tähendabki leiva valmimist.

„Must leib“ ei ole sageli rukkileib

„Kokkuvõtteks võib öelda, et kuigi käes on 21. sajand, võtab leiva tegemine siiski suhteliselt palju aega. Inimene on õppinud leiva valmistamise eri etappidel toimuvaid protsesse kontrollima ja juhtima, kuid looduslike protsesside kestuse üle tal võimu ei ole,“ selgitab Ramot. Ta kinnitab, et loevad väga paljud tegurid: näiteks ilm, õhuniiskus, tuuletõmbus. Augustikuu ehk nn. hallituskuu mõjutab samuti leiba. Ilma jahuparandajateta läheb leib kiiremini hallitama. Pagari tuju ja suhtumine leivategemisse on samuti olulised. „Üks valearvestus ja kogu eelnev töö läheb luhta.

Olen leiva valmistamisega kokku puutunud 15 aastat ja ikkagi ei saa öelda, et leivategu päris selge oleks. See on umbes nagu naistega - tead kogu elu, aga aru täpselt ei saa, mis ta järgmiseks plaanib ja kui solvub, siis ikka põhjalikult. Sellepärast vajab leiva valmistamine austust, sihkindlust, kannatlikkust, õrnust ja üksteise mõistmist,“ räägib Ramot otse ja vajadusel ka mõistu rukkileivast, mis on siinse maa rahvast toitnud sünnist surmani juba tuhatkond aastat. Ega muidu öelda, et ülejäänud toidud olevat peale pudru kõik üksnes leivakõrvased.

Rukkileivast sai elatise ja toitumise võrdluspilt. Ramot lisab juurde ja ütleb, et eestlase organism on tuhande aastaga sedavõrd rukkileivale kohandunud, et nisust valmistatud sai mõjub tervisele harjumatu. Järjest rohkem inimesi avastab enda juures gluteeni talumatust, sest nisu on meie toidu laual üha suurenenud. Ka kartul on asendunud erinevate makaronidega, mida valmistatakse puhtalt nisust. Rukki osakaal leivas väheneb, sest suured pagaritööstused ei taha tootmismahu suurendamise tõttu 100% rukkileiba teha. See võtaks kauem aega ja taigen peaks olema suhteliselt vedel (vee osakaal üle 50%). Nisu lisamisega on leivategu lihtsam, sest ka liinid on ehitatud sellistena, mis kohati lihtsalt ei võimaldakski puhtast rukkist leiba valmistada.

Viimaks liitub uudistajatega ka Krulli kohviku omanik Urmas Varris, kes soovib, et ostja oskaks teha vahet leiva ja leiva vahel. „Eriti pentsikuks võib pidada eestlaste „Musta Leiva“ lembust. Millegipärast on tarbija arvamused, et leib peab must olema. Hoolimata sellest, et vili on kuldne või helehall. Lugeses suurtootjate pakendiinfot võib aru saada, et meie igapäevases leivast on asi ikka väga kaugel,“ osundab Varris peamisele põhjusele, mispärast leivategu Sindis käsile võeti.

Urmas Saard

Ajaleht
Sindi Sõnumid
toimetaja
Viktor Kaarneem
Väljaandja
Sindi Linnavalitsus
sonumid@sindi.ee
Pärnu mnt.12, Sindi

Trükkinud Pajo Trükikoda,
tiraaž 600
TASUTA!

Lõket tehes ja grillides tuleb ohutusnõuetest kinni pidada

Peagi on algamas aias kevadised koristustööd, mille käigus inimesed soovivad aiajääke põletada, et aga põletamine ei väljuks kontrolli alt tuleb kinni pidada ohutusnõuetest.

Kevadine päike ja juba soojemad ilmad meelitavad inimesi ka grillima, kuid kõikide nende tegevustega käivad kaasas ka nõuded, mis annavad kindlustunde, et suurem õnnetus jääb tulemata.

Kuluheina põletamine on keelatud, siin ei olegi pikalt arutleda. Selle tegevuse käigus on põlema süttinud metsi, maha põletatud hooneid ja hukkunud inimesi, seega on kulu-põletamise keelu näol tegemist mõistliku otsusega.

- Tuleohtu vältimiseks soovitame:
- Puhasta lõkkekohta ümbrus kuivanud taimestikust
- Ümbristse lõkkekohta pinnasevalli või kividega

Jälgi tuule suunda ja kiirust (puude oksad ei liigu tuule käes üldse või liiguvad vähesel määral) Lõkkekohas peab olema käepärast tulekustutusvahend, lõkke tegija peab arvestama, et tulekustutusvahendiga tagatakse tule kustutamine ja selle leviku piiramine. Lõkkekohas tuleb tagada pidev järelevalve, põlemisjääkidel tuleb lasta täielikult ära põleda, enne lahkumist vala lõkkekohta veega üle või kata liiva või mullaga. Kui tuli juhtub lõkkeasemest väljuma ja seda ei ole võimalik endal käepäraste vahenditega kustutada, tuleb helistada hädaabi numbrile 112. Samas ei tohi kustutamisel üle hinnata enda võimeid - kui tunned, et ei suuda ise tulele piiri panna, eemaldu ohutuskaugusesse ja oota ära päästjad.

Sindis kehtivad üldnõuetele mõned erisused. Sindi linnas kehti-

avaliku korra eeskirjaga siiski mõned erisused. Näiteks on lõkke tegemine on lubatud ainult territooriumil

ja täiskasvanud isikute juuresolekul ning vähemalt 30 meetri kaugusel hoonetest (seda sõltumata lõkke diameetrist), kusjuures tuleb arvestada ilmastikku ja tuule suunda. Sindi linna jäätme- hoolduseeskiri ütleb, et jäätmete põletamine on lubatud ainult selleks jäätmeluba ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavas ettevõttes. Küttekolletes võib loata põletada ainult immutatama ja värvimata puitu ning kiletamata paberit ja pappi. Okste ja lehtede loata põletamine on aastaringiselt lubatud oma kinnistu piires järgides kehtivaid tuleohutus-alaseid nõudeid.

Ka grillimisel on omad nõuded. Kuna grillseadmeid on väga erinevaid, tuleb nende ohutuks kasutamiseks lähtuda eelkõige tootjapoolsetest juhistest. Üldjuhul on kasutusjuhises kirjas, et tegemist on välistingimustes mõeldud grillseadmega ja seda tuleb kasutada tasasel pinnal väljaspool siseruume. Sõltuvalt grillseadme ohutusvahemaad hoonest hõõguvatel sütel töötava grillseadme puhul vähemalt kaks meetrit ning lahtise leegiga küttepuid põletava seadme puhul vähemalt viis meetrit.

Ohutusvahemaad tuleb hakata arvestama hoone välisseinast või -piirdest, rõdu on ainult tinglikult hoone osa, seega ei või välis- tingimustes mõeldud grillseadet rõdul kasutada.

Tuletame ka meelde, et küttekoldevälise tule tegemise tuleohutusnõuete rikkumise eest saab süüdlast karistada rahatrahviga kuni 800 eurot.

Pakendikonteiner Sindi Olerexi tankla juures

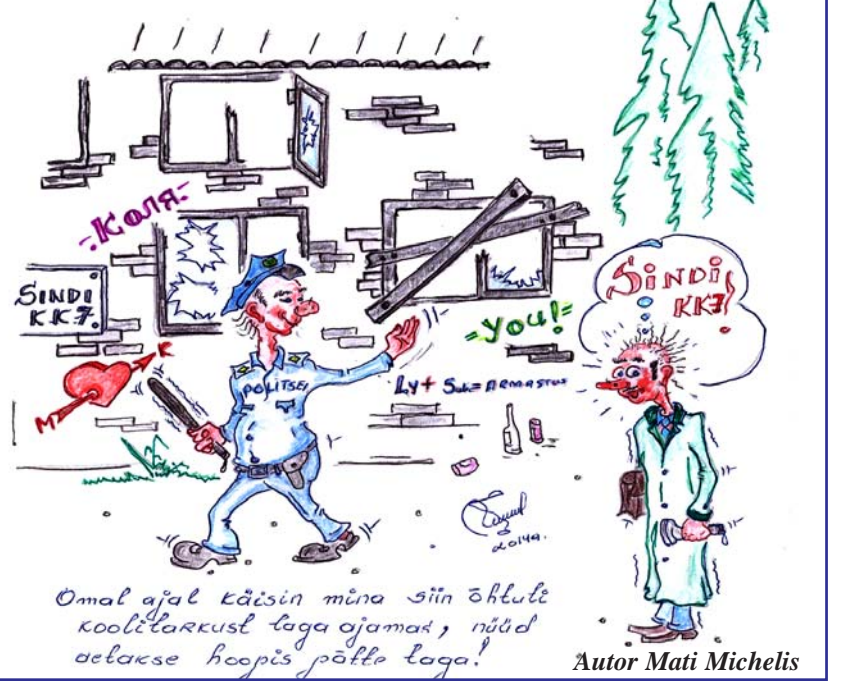
Sindi Linnavalitsus tuletab kõigile Olerexi tankla juures asuvat pakendikonteinerit kasutavatele inimestele meelde, et avalikuks kasutamiseks on ainult tankla territooriumil asuv kollane pakendikonteiner. Rohelised konteinerid on tankla omad ja neid kasutada ei tohi.

Sindi linnas on avalikud konteinerid pakendite kogumiseks (täpsed asukohad leiab siit: <https://sindi.kovtp.ee/documents/177669/25f82aed-599d-4585-a7b5-6deb27cae424>)

Sindi linnas ei ole ühtegi avalikku konteineri kodumajapidamises tekkiva prügi jaoks, ka kalmistutel asuvad konteinerid on kalmistuprügi tarvis. Kodusesse konteinerisse; ohtlikud jäätmed, mööbel, vanarehvid saab ära anda jäätmekäitlejale või viia kogumispunkti.

PÄEVAKARIKATUUR

Häälesta oma SÜDA heategevuseks - vereloovutuseks!

Doonor on inimene Sinu kõrval, kes vabatahtlikult ja tasuta loovutab oma verd aidates paljusid kaasmaalasi tagasi elu ja tervise juurde. Doonor saab olla ainult teatud eluhoiakuga inimene. See eluhoiak tähendab tahet märgata teisi enda kõrval, otsustada headuse kasuks ja valida doonorlust võimaldav elustiil. Eetiliste tõekspidamiste väärtustamine loob eeldused õigeteks valikuteks. On palju doonoreid, kes elu jooksul on andnud verd üle 50 liitri. Nende tervis on hea ja hea on ka paljude nende tervis, kelle elu päästis doonori antud veri. Iga päev vajavad Eestis vereülekanne sajad patsiendid. Me ei tea millal keegi meist vajab doonoriverd. Võib juhtuda, et vajajaks on mõni meie hea tuttav või

perekonnaliige, või koguni meie ise. Paljud operatsioonid, elundite siirdamised ja pahaloomuliste kasvajatega patsientide ravi on saanud võimalikuks ainult tänu vereülekannetele.

Kas vereandmine võiks kahjustada doonori tervist? Ei, pigem vastupidi. Näiteks Soomes Kuopio Ülikooli teadlase Jukko Saloneni juhitud uurimisrühma tulemused kinnitavad, et infarkti haigestuvad doonorid harvem kui mittedoonorid. Teiste elusid päästavad veredoonorid elavad ka ise tunduvalt kauem ütleb dr. Salonen.

Vere andmine on hoopis teistsugune, kui paljud inimesed ette kujutavad. On ainult üks pisike torge, ülejäänud toimub nagu iseenesest. Kui 450 ml. verd võetud

on, eemaldatakse nöl valutul veenist. Te tunnete uhkust ja rahulolu, et olete teinud heateo. Te saate teada oma veregrupi. Teie verd uuritakse viirushaiguste (AIDS, hepatiit B, hepatiit C) ja süüfilise suhtes. Niisiis on Teil täiendav kontroll oma tervise üle, aga samuti hea tunne, et saate abistada haigeid või õnnetusse sattunud kaasinimesi.

Verd andma ootame 18-60 aastaseid (korduvdoonorid kuni 65.a.) terveid inimesi. Kaasa võtta isikut tõendav dokument.

Doonorid! Te olete elupäästjad, sest anda verd tähendab kinkida elu.

SA Pärnu Haigla veretalituse juhataja **Alli Tiik**

Järjekordne doonoripäev toimub Sindi Linnavalitsuse saalis 10. aprillil 2014 kella 9.00 - 11.00 Veretalitus korraldab iga kuu väljasõite erinevatesse asutustesse. Väljasõitude plaani ja organiseerimise kohta on võimalik saada rohkem infot telefonil 447 3250 või e-posti aadressil alli.tiik@ph.ee

KUULUTUSED ja TEATED

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

Müüa

Jäme pind 3 m - 30 cm

Halud 30 cm - 60 cm

Tel 5202859

Vee- ja kanalisatsiooni trasside ühendused eramajadele.

Tel. 50 34960

Müüa või vahetada 2-toal. korter Sindis, Kooli 2b II korrus maja või majaosa vastu Pärnus. Paikusel või Sindis. Kompensatsioon kokkuleppel.

- boiler, dušš, Internet, kaabel TV, trepikodalukus, turvauks, kelder
- aknad, veetorustik ja elektrijuhtmetik vahetatud
- koridoris ja toas lükkandustega sisseehitatud kapid
- rõdu seestpoolt soojustatud ja paigaldatud aknad
- korter valgusküllane ja soe, asub maja keskel
- toad eraldi ja aknad pargi poole

Lisainfo: 54 632 372; info.kerli@gmail.com

Müüme ja paigaldame klaasplasttooteid

- Septikud ja reoveemahutid
- Tuletõrjemahutid
- Veemahutid
- Muda- ja õlipüüdurid
- Transport ja paigaldamine üle Eesti
- Tooted valmistatud kerimismeetodil, omavad sertifikaati ja garantiid

Tel 537 38556, www.redsom.ee
tellimus@redsom.ee

Palju õnne!

Brianna Sild 19.02.2014

Laura Tamme 14.03.2014

Märtsikuu mälumäng, mis toimus 1.märtsil jagunesid võidud järgmiselt: 1. Entusiastid, 2. Täiskuu, 3. Võks.

Järgmine mälumäng toimub 5.aprillil kell 17.00. Läbiviijaks on võistkond Ray X.

10.aprillil kell 14.30-16.30 toimub Sindi Seltsimajas eesti-soome jalatsivabriku lao tühjendusmüük. Allahindlused!

Mälestame lahkunuid:

Manivald Nõmm 13.02.2014
Mai Nõmm 03.03.2014
Aleksander Krõlov 07.03.2014

SINDI SELTSIMAJAS
LAUPÄEVAL, 5.APRILLIL KELL 13.00
SINDI VÕIMLEMISPIDU 2014

Osalevad: Pärnu, Kilingi-Nõmme ja Sindi ANK võimlejad, Uulu diskotantsijad, tänavatantsijad, võistlustantsijad.

Üritust toetavad: Fein-Elast Estonia, Sindi Linnavalitsus, Pajo Trükikoda, Sindi ANK.

Korraldaja: Sindi ANK
TASUTA.

SD-Graphics 2014 HK.

Leia töö Eestis või Euroopas

TÖÖMESS

8. aprillil 2014 kell 11:00-18:00

Pärnu Kontserdimajas (Aida 4)

- **Töövõimalused Eestis ja mujal Euroopas**
- **Töopakumised otse tööandjatelt**
- **Töötukassa teenuste tutvustus**

15501

Töötukassa infotelefon

Töömess on tasuta – tule ja osale!

FILMIÕHTU SINDI LINNARAAMATUKOGUS

Kolmapäeval, 09.aprillil kell 17.00

on huvilistel võimalus vaadata dr. Wayne W. Dyer'i elulool põhinevat filmi

„Minu suurim õpetaja“ (USA 2012)

eestikeelsete subtiitritega.

Film näitab andestamise kõikumutvat jõudu.

Filmi kestus 1 tund

Vaatamisele järgneb arutelu NLP Instituudi koolitaja Viive Einfeldt'i modereerimisel.

Filmiõhtu on tasuta!

MTÜ Helma ja Sindi Linnaraamatukogu
Info telefonil 445 1448

Võtame tööle kudumismasina operatori

Töötamine kolmes vahetuses

Väljaõpe kohapeal

Võimalus töötada ka ainult nädalavahetusel

Tulla kohale: Pärnu mnt.50 Sindi
või helistada tel. 44 26844

Берем на работу оператора вязальных машин

Работа в три смены

Обучение на месте

Возможность работы только по выходным

Обращаться по адресу:
Пярну мнт.50 Синди,
звонить по тел. 44 26844